

Rozpočet EÚ na roky 2028 – 2034

SK

Pohľad EDA:
Množstvo zmien nemusí
znamenáť zlepšenie

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Obsah

Body

01 – 06 | **Úvod**

01 – 03 | Chronologický prehľad a súvislosti

04 – 06 | Štruktúra VFR na roky 2028 – 2034

07 – 10 | **Hlavné odkazy**

Príloha

Návrhy VFR na roky 2028 – 2034, ku ktorým EDA vydal stanoviská

Úvod

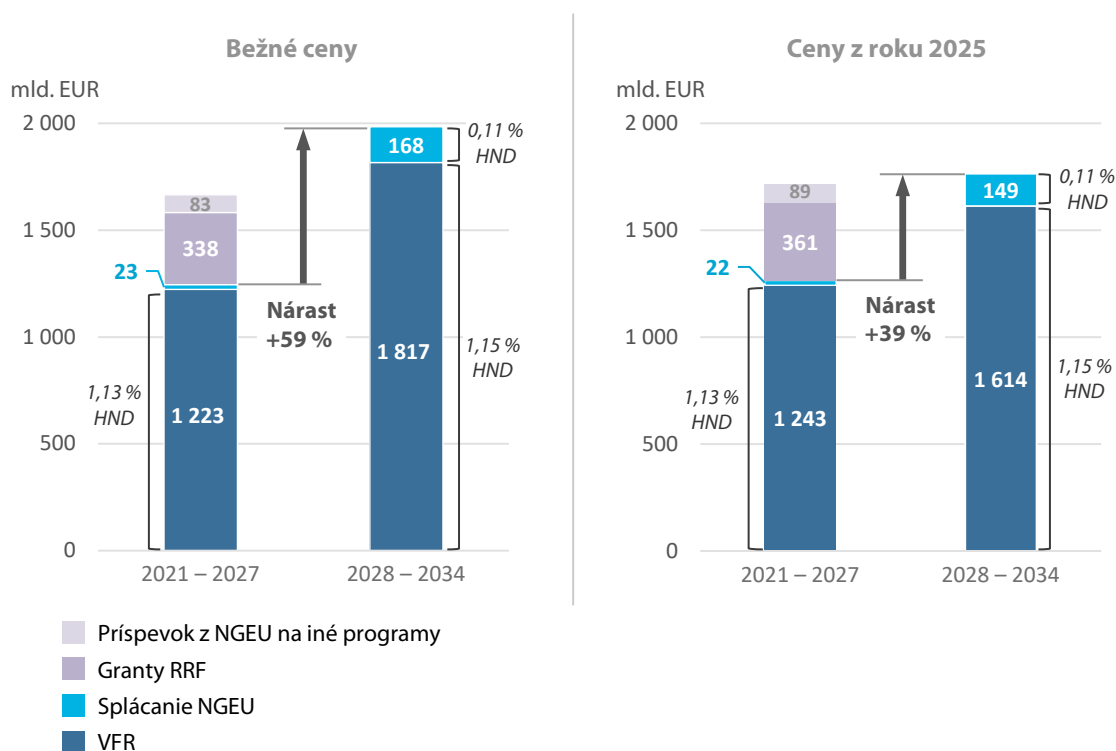
Chronologický prehľad a súvislosti

- 01** Európska komisia 16. júla 2025 predložila svoj prvý súbor legislatívnych návrhov týkajúcich sa viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2028 – 2034, po ktorom 3. septembra 2025 nasledoval druhý súbor odvetvových návrhov. Tieto legislatívne návrhy alebo návrhy právnych predpisov spoločne vytvárajú strategický základ pre budúce finančné plánovanie a stanovovanie priorít Európskej únie počas nasledujúceho sedemročného rozpočtového obdobia. Po ich schválení zákonodarcami EÚ sa nimi bude riadiť navrhovaný rozpočet EÚ na roky 2028 – 2034 vo výške 2 bil. EUR.
- 02** Od polovice januára do polovice marca 2026 sme v reakcii na žiadosti Európskeho parlamentu a/alebo Rady Európskej únie vydali dvanásť samostatných stanovísk. Vyjadrili sme v nich náš pohľad na širokú škálu oblastí činnosti EÚ, od konkurencieschopnosti, výskumu, cez kultúru, až po súdržnosť, poľnohospodárstvo a medzinárodnú podporu. Naše posúdenia návrhov vychádzajú z predchádzajúcej audítorskej práce našej inštitúcie a zistených poznatkov o politikách a programoch EÚ.
- 03** V tomto súhrnnom dokumente načrtávame svoju pozíciu k legislatívnemu balíku ako celku a spájame hlavné odkazy z jednotlivých stanovísk, ktoré sa zameriavajú na osem kľúčových tematických oblastí, ako je povinnosť zodpovedať sa, zjednodušenie a pridaná hodnota EÚ. Úplný zoznam dvanásť návrhov a odkazy na naše stanoviská sú uvedené v [prílohe](#).

Štruktúra VFR na roky 2028 – 2034

04 VFR predstavuje rozpočtový plán EÚ na sedemročné obdobie a stanovuje maximálnu úroveň výdavkov (stropy záväzkov) pre každú hlavnú kategóriu výdavkov (okruh). Navrhované financovanie vo výške takmer 2 bil. EUR v bežných cenách (1,8 bil. EUR v cenách z roku 2025)¹ predstavuje zvýšenie o 59 % v bežných cenách (39 % v cenách z roku 2025) v porovnaní s 1,2 bil. EUR vo VFR na roky 2021 – 2027 (pozri *ilustráciu 1*). Stropy VFR vyjadrené ako percentuálny podiel hrubého národného dôchodku (HND) EÚ sa zvyšujú z 1,13 % na navrhovaných 1,26 % (1,15 % bez započítania splátok nástroja NextGenerationEU).

Ilustrácia 1 | Porovnanie stropov záväzkov medzi súčasným a navrhovaným VFR

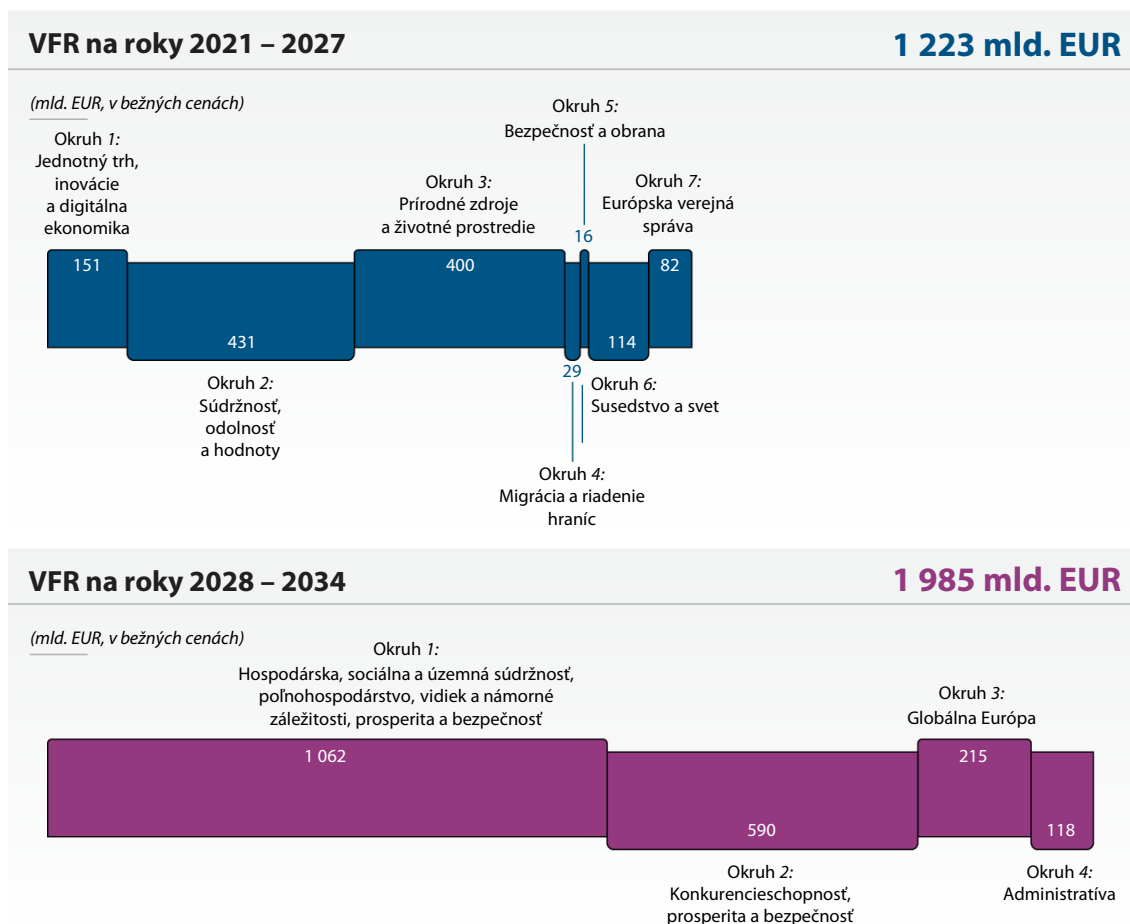
Poznámka: Sumy za VFR na roky 2021 – 2027 nezahŕňajú tieto sumy plánu REPowerEU: dodatočné granty v rámci systému obchodovania s emisiami (17,3 mld. EUR) a pobrexitovú adaptačnú rezervu (1,6 mld. EUR), ktoré sú k dispozícii nad rámec stropov VFR.

Zdroj: EDA na základe údajov Európskej komisie.

¹ Bežné ceny: ceny vyjadrené v skutočnej peňažnej hodnote v roku, v ktorom sa platba uskutočňuje. Ceny z roku 2025: Údaje, ktoré boli upravené na pevnú, konštantnú cenovú úroveň za príslušný referenčný rok, v tomto prípade rok 2025, a ktoré uľahčujú porovnanie objemu rozpočtu alebo kúpnej sily za rôzne roky alebo obdobia viacročného finančného rámca.

05 Navrhovaným balíkom na obdobie 2028 – 2034 Komisia výrazne mení štruktúru VFR tým, že reorganizuje súčasný VFR zo siedmich okruhov na štyri hlavné okruhy a znižuje počet programov z 52 na 16². Z toho je zrejmé, že ide o zásadnú revíziu rozpočtu. Na *ilustrácii 2* je uvedený prehľad financovania podľa okruhov pre VFR na roky 2021 – 2027 aj pre navrhovaný budúci VFR.

Ilustrácia 2 | Stropy záväzkov pre VFR na roky 2021 – 2027 a 2028 – 2034

Zdroj: EDA na základe ročného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2026 (Ú. v. EÚ L, 26.2.2026) a COM(2025) 571 final.

² SWD(2025) 570 final/2.

06 Okrem výrazného zvýšenia rozpočtu a zníženého počtu okruhov sa v návrhoch stanovujú ďalšie väčšie zmeny, ktoré sú zhrnuté ďalej a na *ilustrácii 3*:

Financovanie

- Ročné príspevky členských štátov na financovanie rozpočtu by sa zvýšili o 81 % na 235 mld. EUR v bežných cenách (48 % na 208 mld. EUR v cenách z roku 2025).
- Zvýšenie počtu vlastných zdrojov zo štyroch na deväť zavedením troch nových vlastných zdrojov (nevyzberaný odpad z elektrických a elektronických zariadení, spotrebné dane z tabaku a podnikový zdroj pre Európu³) a ponechaním dvoch, ktoré boli navrhnuté už skôr (mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach a systém obchodovania s emisiami). Navrhujú sa aj úpravy existujúcich vlastných zdrojov. Celkovo by zmeny predstavovali ďalších 66 mld. EUR ročne v bežných cenách (58 mld. EUR v cenách z roku 2025).
- Možnosť zavedená v návrhu Európskeho fondu, aby členské štáty financovali vykonávanie svojich plánov NRP prostredníctvom úverov od EÚ vo výške až 150 mld. EUR, ktoré tieto členské štáty splatia v neskoršej fáze. Úverový nástroj EÚ v takomto rozsahu a zriaďovaný nie v reakcii na krízu je významnou novinkou.
- Veľké zvýšenie dlhu EÚ v dôsledku navrhovaných pôžičiek, najmä vrátane týchto pôžičiek vo výške 150 mld. EUR, dodatočná podpora pre Ukrajinu vo výške až do 100 mld. EUR spolu s nedávno navrhnutou pôžičkou pre Ukrajinu vo výške 90 mld. EUR a potenciálnym využitím mechanizmu pre závažné krízy vo výške až 395 mld. EUR.

Výdavkové priority

- V rámci nového okruhu 1 sa zriadi nový rozsiahly Európsky fond v hodnote 865 mld. EUR v bežných cenách (771 mld. EUR v cenách roku 2025), v rámci ktorého budú rôzne kľúčové oblasti politiky EÚ (hospodárska, sociálna a územná súdržnosť, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperita a bezpečnosť) začlenené do jednotného rámca sústredeného na jeden plán národného a regionálneho partnerstva (NRP) pre každý členský štát.
- Výrazné zvýšenie finančných prostriedkov, a to až na 130 mld. EUR z nového Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, doplnených o dodatočné príspevky

³ Korporatívny zdroj pre Európu je ročný paušálny príspevok spoločností s ročným obratom viac ako 100 mil. EUR.

z Európskeho fondu, je určené na posilnenie obrannej priemyselnej základne EÚ a posilnenie obranných spôsobilostí.

Rozpočtové riadenie a podávanie správ

- Výrazné zníženie (20 percentuálnych bodov) podielu finančných prostriedkov, ktoré Komisia a členské štáty implementujú spoločne v rámci zdieľaného riadenia. Zdieľané riadenie by predstavovalo 46 % a priame/nepriame riadenie 54 %.
- Prechod zo súčasnej úhrady vzniknutých oprávnených výdavkov na model financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, do veľkej miery inšpirovaný Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti, fondom EÚ na obnovu po pandémie COVID-19. Väčšina platieb EÚ členským štátom bude závisieť od splnenia vopred stanovených míľnikov a cieľov týkajúcich sa reforiem a investícií a bude vychádzať z *ex ante* odhadov nákladov.
- Väčšia flexibilita pri využívaní finančných prostriedkov EÚ na riešenie neočakávaných výziev alebo núdzových situácií.
- Zvýšené využívanie zjednodušeného vykazovania nákladov alebo financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi. Tento mechanizmus financovania sa navrhuje pre väčšinu fondov.
- Jednotný výkonnostný rámec s výrazne zníženým počtom ukazovateľov a jednotným súborom oblastí intervencie na monitorovanie vykonávania programov.
- Jednotné kontaktné miesto pre informácie o výkonnosti a pre možnosti financovania dostupné v rámci celého rozpočtu EÚ (portál jednotnej brány), ako aj jednotná „výročná správa o výkonnosti riadenia“ a správa o vykonávaní pre každý program, ktorá nahradí hodnotenia v polovici trvania.

Ilustrácia 3 | Hlavné zmeny navrhované Komisiou (VFR na roky 2028 – 2034)

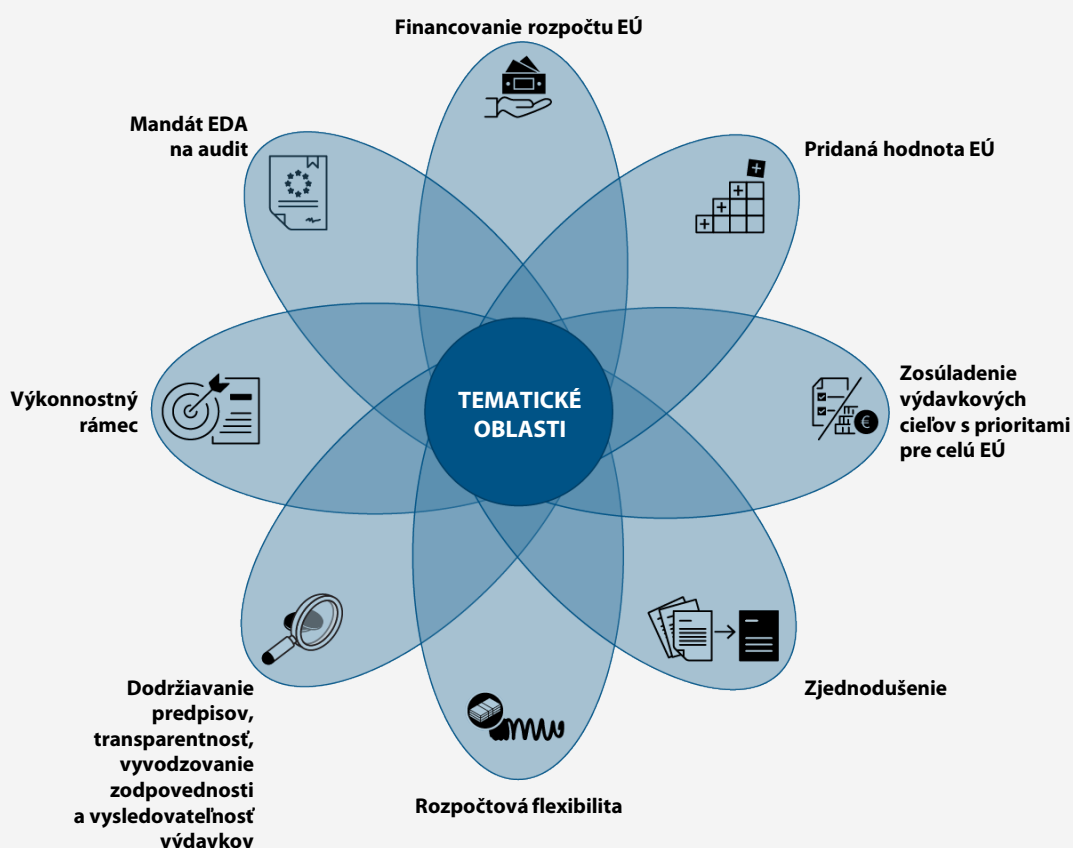
<p>Vlastné zdroje</p> <p>Päť nových vlastných zdrojov, okrem štyroch existujúcich</p>	<p>Posun v spôsoboch vykonávania</p> <p>pokles o 20 percentuálnych bodov v podiele finančných prostriedkov implementovaných v rámci zdieľaného riadenia v prospech iných spôsobov riadenia</p>	<p>Dlh EÚ</p> <p>Veľké zvýšenie dlhu EÚ v dôsledku navrhovaného vypožičiavania si prostriedkov</p>
<p>Európsky fond</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Integruje mnohé predtým oddelené politiky a fondy ✓ Stanovuje jednotný súbor pravidiel pre programy v rámci zdieľaného riadenia ✓ Vykonáva sa prostredníctvom jediného plánu NRP pre každý členský štát 	<p>Pôžičky členským štátom</p> <p>Až 150 mld. EUR vo forme pôžičiek na financovanie dodatočných investícií a reforiem nad rámec tých, ktoré sú financované grantmi</p>	<p>Model financovania a vykonávania</p> <p>Väčšina platieb EÚ členským štátom bude závisieť od splnenia vopred stanovených mílnikov a cieľov</p>
<p>Výkonnostný rámec</p> <p>Jednotný rámec s menším počtom ukazovateľov a prepojený s jedným súborom oblastí intervencie</p>	<p>Portál jednotnej brány</p> <p>Jednotné kontaktné miesto pre informácie o výkonnosti a možnosti financovania dostupné v rámci rozpočtu EÚ</p>	<p>Obrana</p> <p>130 mld. EUR z Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, doplnených o príspevky z Európskeho fondu</p>

Zdroj: EDA na základe legislatívnych návrhov VFR na roky 2028 – 2034.

Hlavné odkazy

- 07** Legislatívne návrhy predstavujú v porovnaní s predchádzajúcimi dlhodobými rozpočtami EÚ alebo VFR významnú zmenu. Jasným príkladom je úplne nový Európsky fond, ktorý zlučuje financovanie dlhodobých kľúčových politík, ako je súdržnosť a poľnohospodárstvo, a zaoberá sa vznikajúcimi prioritami, a to tak, že uľahčuje prerozdelenie zdrojov, čím umožňuje reagovať na nové potreby a nepredvídané krízy v rámci jednotného národného plánu pre každý členský štát. Cieľom takejto integrácie je posilniť súdržnosť, zároveň to však znamená aj kombinovanie politík, ktoré majú rôzne ciele, časové rámce a dôvody realizácie. To by mohlo viesť k väčšej zložitosti a nutnosti robiť medzi prioritami kompromisy.
- 08** Európsky fond vo veľkej miere kopíruje model vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. V našej audítorskej činnosti sme už niekoľkokrát zdôraznili, že je potrebné vziať si z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ponaučenie, aby sa v budúcnosti posilnila orientácia na výkonnosť, povinnosť zodpovedať sa a transparentnosť podobných nástrojov. Niektoré z týchto problémov boli vyriešené, zatiaľ čo iné dôležité otázky zostávajú nevyriešené, najmä potreba zamerať sa skôr na výsledky než na výstupy a zabezpečiť jasné prepojenie medzi financovaním a výsledkami.
- 09** Po prvýkrát od roku 1962 už pre spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP) nebude vyhradený samostatný, špecializovaný poľnohospodársky fond. Väčšia flexibilita poskytnutá členskými štátmi im umožňuje prispôbiť svoje plány konkrétnym výzvam, ktorým môžu čeliť. Významné rozdiely medzi plánmi členských štátov by však mohli oslabiť zosúladienie poľnohospodárskych výdavkov s prioritami EÚ, narušiť hospodársku súťaž a vytvoriť nerovnaké podmienky pre poľnohospodárov.
- 10** V **rámčeku 1** sa uvádza stručný prehľad hlavných odkazov našich stanovísk k jednotlivým návrhom. Uvádza sa v ňom riziká a výzvy, ktoré sme identifikovali a ktoré sú zamerané na osem kľúčových tematických oblastí.

Rámček 1 – Prehľad hlavných odkazov

Zdroj: EDA.

- **Financovanie rozpočtu EÚ**

Ak sa napokon neschvália nové toky príjmov, dôjde k výraznému rozpočtovému deficitu, ktorý si bude vyžadovať buď zvýšenie príspevkov členských štátov na základe ich relatívneho bohatstva (hrubého národného dôchodku), alebo zníženie celkovej úrovne ambícií rozpočtu.

Navrhované rozdelenie finančných prostriedkov EÚ medzi jednotlivé oblasti politiky spolu s centralizovanejšou úlohou Komisie pravdepodobne zmení to, koľko by členské štáty mohli získať z rozpočtu.

Vzhľadom na veľký objem plánovaných nových pôžičiek by mohlo byť nutné, aby členské štáty uskutočnili dodatočné platby v napätej rozpočtovej situácii.

- **Pridaná hodnota EÚ**

Komisia premeškala príležitosť vymedziť, aká je pridaná hodnota výdavkov EÚ nad rámec samotných vnútroštátnych výdavkov.

- **Zosúladenie výdavkových cieľov s prioritami pre celú EÚ**

V prípade veľkej časti rozpočtu budú výdavkové priority v rukách členských štátov s rozdielnymi záujmami. Bude preto ťažké dosiahnuť všetky ciele na úrovni EÚ a zároveň prispôbiť intervencie regionálnym potrebám.

- **Zjednodušenie**

Zníženie počtu pravidiel a programov je síce prvým krokom, v prípade zdieľaného riadenia sa tým však môže presunúť administratívna záťaž z Komisie na členské štáty a prijímateľov.

Zlúčenie rôznych politík by mohlo ohroziť dosiahnutie ich cieľov.

- **Rozpočtová flexibilita**

Flexibilita môže znížiť predvídateľnosť rozpočtu, čo vyvoláva obavy v súvislosti s dlhodobými investíciami.

Väčšia flexibilita by nemala znamenať vyššie výdavky bez zabezpečenia väčšej účinnosti.

- **Dodržiavanie predpisov, transparentnosť, vyvodzovanie zodpovednosti a výsledovateľnosť výdavkov**

Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa finančné prostriedky EÚ vynakladali správne a aby sa riadne vyúčtovali, sú vo veľkej časti rozpočtu príliš závislé od kontrol členských štátov, ktoré majú často nedostatky.

Komisia, ktorá je v konečnom dôsledku zodpovedná za náležité využívanie finančných prostriedkov EÚ, nemusí byť schopná poskytnúť orgánom udeľujúcim absolutórium uistenie požadované podľa zmluvy.

- **Výkonnostný rámec**

Navrhovaný výkonnostný rámec má slabú koncepciu, ktorá neumožňuje zistiť, aké výsledky sa dosiahli pomocou výdavkov EÚ a čo za svoje peniaze občania EÚ v konečnom dôsledku dostávajú.

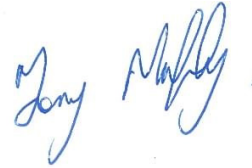
Rámec kontroly a zodpovednosti nezabezpečuje, aby členské štáty podávali Komisii spoľahlivé informácie o výkonnosti.

- **Mandát EDA**

Návrhy nie sú dostatočne jasné, pokiaľ ide o udelenie neobmedzených práv EDA na prístup k informáciám a informačným systémom.

Tento prehľad prijal Dvor audítorov v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 23. apríla 2026.

Za Dvor audítorov

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tony Murphy'.

Tony Murphy
predseda

Príloha

Návrhy VFR na roky 2028 – 2034, ku ktorým EDA vydal stanoviská

Legislatívny návrh	Stanovisko EDA
Návrh nariadenia o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť [COM(2025) 555 final/2]	Stanovisko 01/2026
Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje program Horizont Európa [COM(2025) 543 final/2]	Stanovisko 02/2026
Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec [COM(2025) 571 final]	Stanovisko 03/2026
Návrh rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov Európskej únie [COM(2025) 574 final]	Stanovisko 04/2026

Legislatívny návrh	Stanovisko EDA
<p>Návrh nariadenia, ktorým sa stanovujú podmienky implementácie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku [COM(2025) 560 final] a návrh nariadenia, pokiaľ ide o program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách („školský program EÚ“), o sektorové intervencie, [...], pravidlá dostupnosti dodávok v čase núdzových situácií a vážnych kríz a zábezpeky [COM(2025) 553 final]</p>	<p>Stanovisko 05/2026</p>
<p>Návrh nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie [COM(2025) 548 final]</p>	<p>Stanovisko 06/2026</p>
<p>Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Globálna Európa [COM(2025) 551 final]</p>	<p>Stanovisko 07/2026</p>
<p>Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Program pre jednotný trh a colníctvo na obdobie 2028 – 2034 [COM(2025) 590 final]</p>	<p>Stanovisko 08/2026</p>
<p>Návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť[COM(2025) 565 final/2]</p>	<p>Stanovisko 09/2026</p>
<p>Návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec sledovania výdavkov a výkonnosti rozpočtu a ďalšie horizontálne pravidlá [COM(2025) 545 final]</p>	<p>Stanovisko 10/2026</p>
<p>Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program AgoraEU na roky 2028 – 2034 [COM(2025) 550 final]</p>	<p>Stanovisko 11/2026</p>

Legislatívny návrh	Stanovisko EDA
Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Erasmus+ na roky 2028 – 2034 [COM/2025/549 final]	Stanovisko 12/2026

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2026

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licencií [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí opakovane používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší a nahrádza sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Fotografia na titulnej strane – © butenkow/stock.adobe.com.

Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Na súbore webových sídiel inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu sa poskytujú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

HTML	ISBN 978-92-849-7505-1	ISSN 2812-300X	doi:10.2865/8247772	QJ-01-26-021-SK-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7506-8	ISSN 2812-300X	doi:10.2865/5773728	QJ-01-26-021-SK-N

AKO CITOVAŤ

Európsky dvor audítorov, [prehľad](#) „Rozpočet EÚ na roky 2028 – 2034 – Pohľad EDA:
Množstvo zmien nemusí znamenať zlepšenie, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej
únie, 2026.

V reakcii na žiadosti zákonodarcov EÚ, Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie, sme na Európskom dvore audítorov (EDA) prezentovali naše názory v jednotlivých stanoviskách k dvanástim návrhom právnych predpisov Európskej komisie týkajúcich sa budúceho sedemročného rozpočtu EÚ známeho ako viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2028 – 2034.

Tento dokument poskytuje prehľad hlavných odkazov z týchto stanovísk a načrtáva našu pozíciu externého audítora EÚ k legislatívnemu balíku ako celku. Prispieva k podpore správneho finančného riadenia, zodpovednosti a zjednodušenia v budúcich programoch.

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/contact
Webová stránka: eca.europa.eu
Sociálne siete: @EUauditors

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie